

Entrevista a l'escriptor Ferran Torrent

“L'any de l'embotit' és un homenatge a la corrupció”

Ferran Torrent (Sedaví, 1951), novel·lista d'èxit. En un breu espai de temps el seu últim llibre, *L'any de l'embotit*, una novel·la que oscil·la entre la sàtira coral i la competició cínica per a professionals, s'ha situat com a líder en vendes de la literatura catalana.

Per què ha titulat aquesta novel·la *L'any de l'embotit*, mestre?

—El primer títol que tenia era *Notícies de Malibú*, però com que Malibú no eixia en la novel·la i Mendoza va publicar allò de *Sin notícies de Gurb* en *El País*, vaig pensar que era millor canviar-lo. I em vaig quedar amb *Peu de foto*, que era un títol que m'agradava i anava amb la novel·la. Però el dia que vaig donar l'original, anàrem a dinar l'editor Vallcorba i jo... perquè Vallcorba, quan li dones un original, et convida a dinar sempre. ¡Està tan content! Cada original que li donem Quim Monzó i jo, ell canvia de cotxe, i ens porta a dinar...

—¿Quin model té ara?

—Deixem-ho en un bon cotxe. Total, que estant dinant, en un rampell de lucidesa, se m'apareix *L'any de l'embotit*. Li va agradar i anàrem a l'editorial i trucàrem Sergi Pàmies, perquè nosaltres funcionem per assemblea: quan un autor fa un títol ha d'estar aprovat per assemblea, i si no, no ix.

—¿Qui la integren?

—Vallcorba, Pàmies, Monzó i jo.

—¿Ha d'haver quòrum per al seu funcionament?

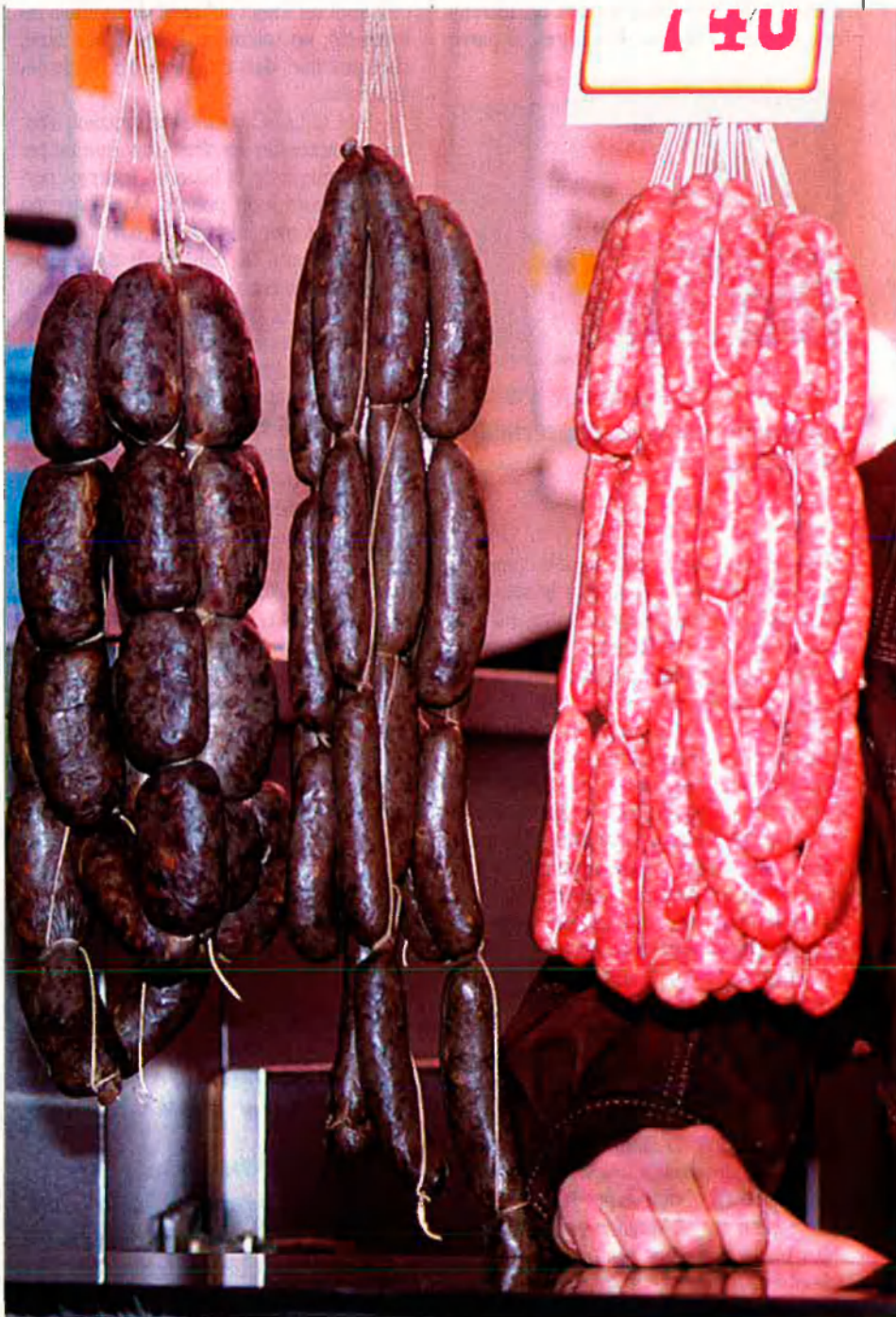
—N'ha d'haver-hi. El que passa és que el vot de l'editor val per tres, de manera que si els tres estem en contra i Vallcorba a favor, guanya ell per rigorós desempat. Total, que Pàmies va dir que sí i Monzó no se sap per on parava, però va quedar *L'any de l'embotit*.

—¿I xen xoriços en el llibre?

—No va per ací la història. L'embotit fa referència a l'assortit de personatges que hi apareixen. ¿Un embotit què és? Un embotit no és un xoriço. N'hi ha de tot. Botifarres, blanquets, llonganisses, figatells. És un assortit. És l'any de l'assortit.

De fet, la novel·la és un homenatge a la corrupció.

—Feia falta. En els últims temps

s'ha denigrat molt el concepte.

—Certament. Jo volia fer un homenatge, però no a la corrupció simplement dels polítics, perquè s'està cometent una injustícia tremenda amb els polítics. Tothom, quan pensa en corrupció, diu: polítics. ¡Mentida! Polítics n'hi ha pocs, però corrupció molta. N'hi ha en el món del futbol, en el món de la boxa, en el món dels porters dels edificis...

—¿Què va ser abans, la política o la corrupció?

—La corrupció.

—¿La política és la professionalització de la corrupció?

—Exactament. La política, l'empresariat, el proletariat... Tot. La corrupció és subliminal en tot. Tothom té un preu, el que passa és que hi ha qui es ven per quatre-centes mil al mes i hi ha qui es ven més car.

—¿Quin és el seu preu?

—M'alegre que em faça aquesta pregunta, perquè d'aquesta manera em posaré en venda. Ara com ara encara no tinc preu, però això no vol dir que no estiga en venda. Aquesta seria la resposta correcta i amb premi.

—¿Al llarg de la seua vida ha hagut de vendre's molt?

—No, perquè no he tingut molta necessitat de vendre'm, però també perquè les ofertes de compra que m'han fet han estat modestes al meu entendre. El problema és que et mous en paràmetres de literatura catalana, i la literatura catalana, com el seu nom indica, és una literatura encara minoritària, i aquesta circumstància incideix proporcionalment en els preus de compra i venda i d'oferta i demanda.

—Quan vostè diu encara, ¿és que la literatura catalana està en procés de creixement?

—Sí, en tinc l'absoluta convicció. De fet, hem comprovat en l'editorial que l'eixida d'aquesta novel·la ha tingut una recepció encara major que les altres. I les altres tingueren un increment progressiu, la qual cosa indica que a la llarga anirà a més.

—Fa una identificació absoluta entre literatura catalana i vostè.

—Parle del que conec. La meua experiència és positiva.

—I per tant, els seus ingressos.

—Només es pot viure d'això si ho combines amb altres coses. Jo faig molt de combinat: guions per a la televisió, per a ràdio, per a cine, teatre, articles... Jo faig de tot. Tinc una botiga: el holding Torrent.

—Ara està també en la COPE, com José María García.

—Sí, gràcies a Josep Ramon Lluch, que em va tirar de Canal 9 Ràdio per molest. A mi i a Rafa Xambó.

—¿Lluch?

—Er mismo. El de la carta blanca. Es veu que parlàvem més del compte. En canvi, fa set anys que col·labore amb Catalunya Ràdio i mai he tingut el més mínim problema. Al contrari: tot són facilitats. Però en el fons m'han fet un favor tirant-me de Canal 9, perquè la COPE és ràdio en majúscules.

—¿Què fa un novel·lista com vostè en un any de crisi com aquest?

—Doncs no treballar fins que passe la crisi, encara que el màrqueting m'aconseja fer una novel·la i no publicar-la fins que no passe la crisi.

—¿Haurà de treballar per a viure?

—No ho necessite. És el gran avantatge que tinc. La veritat és que no puc viure sense treballar. El que passa és que em munte la vida: no tinc fills, tinc gosos.

—¿No els té per convicció?

—No, perquè quan em vaig decidir a tenir-ne era massa tard. Vaig fer càlculs i em tocava treballar fins els setanta. Ara:

si me'ls donen de divuit anys, que els puc col·locar en la Ford...

—Vostè és ric de naixement, ¿no?

—Perdone: nooo.

—Recorde haver-lo vist sempre amb els sinyorets.

—Això, sí. Jo era d'una família no rica però ben posicionada que anà a la deriva. I als disset anys em vaig adonar que aquella casa era una ruïna, i em tocà treballar.

—És terrible.

—Sí, perquè des dels catorze, que ja tenia coneixement, pensava que no treballaria mai.

—¿Fins a quan va treballar?

—Es que per la complexitat de la meua faena no queda clar si treballo o no. Treballo a colps. Em tire tres mesos treballant com una bèstia, i després n'estic vuit campejant. A la marxeta, fent-me el martini amb Valerià Miralles, que és un altre desocupat com jo, parlant del país i això.

—¿A la cafeteria Noel?

—No, som molt classistes. A Noel van els terratinents; nosaltres, com som d'esquerra, anem a San Patricio, que és una cooperativa de cambrers. Allà estem més en el nostre medi social. Les rialles que no apareguen a l'entrevista, per favor.

—¿La declaració de l'IRPF li ix negativa o positiva?

—Sempre positiva. El que passa és que a final d'any, quan faig la declaració total, m'ix negativa. Jo sóc empresari i vaig pagant cada tres mesos, de manera que vaig avançant-li diners a l'estat i després l'estat me'ls retorna, perquè n'he avançat més dels que em corresponia.

—Pose la mà al cor: ¿a banda d'escriure, vostè què ha fet en la vida?

—Vigilar que no em foten.

—Els rànquings indiquen que el seu llibre és el més venut. ¿Ha esgotat la primera edició?

—No. Han fet deu mil exemplars de tiratge, cosa que Vallcorba no vol que diga perquè li poden llevar el suport genèric. Per tant, la meua primera edició no és la d'aquells grans autors que en publiquen dos mil. Fent cas a les notícies que m'arriben, calcule que quan isca aquesta entrevista ja s'haurà exhaurit.

—¿Què és en concret L'any de l'embotit? ¿És una novel·la negra o descolorida?

—És una novel·la d'humor. I això vull que quede ben clar. No està concebuda com a negra, tot i que té algun ingredient negre. No és que siga una novel·la excessivament distinta a les altres, però sí

que té uns quants punts que la distingeixen. Per exemple: està narrada en tercera persona i hi ha una gran quantitat de personatges secundaris, però que tenen paper. Això ho he fet per a pal·liar la desocupació. I sobretot, el llibre és una sàtira sobre dos mons que m'interessen moltíssim: el de la premsa i el de la política.

—¿I per què li interessen tant?

—La premsa, la política i la policia són els tres pilars sobre els quals se sosté...

—La corrupció.

—Sí senyor. La corrupció i tot. Tot el que passa en la societat està relacionat amb la premsa, que és el mitjà transmissor, amb la política, que és el generador, i amb la policia, que és l'executor. I a partir d'ací, tohom allarga la mà: empresaris, església,...

—Està metafísic, senyor Torrent.

¿Vostè amb què s'estimula?

—Amb una cervesa Coronita, tres marlboros diaris i una quantitat de rioja oscil·lant. La cervesa mexicana la vaig descobrir a Grenoble, en un restaurant mexicà, on ens van servir, a Vallcorba, Monzó, Pàmies i a mi, *tacos* amb cervesa X2. Era una cervesa saborosíssima. I quan vaig tornar, vaig començar a demanar-ne per tots els bars fins que vaig trobar la Coronita, que en aquell moment era una gran desconeguda però que gràcies a mi i a la meua insistència, s'ha difós per tota València.

—¿No!

—Com li ho conte. En tots els bars de clientela selecta, com vostè i com jo, n'hi ha. ¿Cambret: dues Coronitas! Ara ho comprovarà.

—¿És comissionista o importador en aquest negoci?

—¿No li sembla que la cervesa mexicana és una causa suficientment noble per si mateixa?

—Necessitaria contrastar-ho amb la factura. ¿Ha suprimit el títol de la ciutat de València en la novel·la?

—En efecte. S'intueix en el fons que València és l'escenari, però no hi ha cap descripció que la faça identificable. És que hi ha tanta acció i tant de personatge en la novel·la que no en feia falta un altre més, perquè en les meues novel·les València sempre ha aparegut com un personatge, amb una presència gran. No calia i no ho he forçat. ¿Què tal la Coronita?

—Es pot beure. ¿Ha passat alguna cosa entre València i vostè?

—Sí, que estic fastiguejat d'aquesta ciutat. Tinc quaranta-un *tacos*, i en fa vint-i-sis que me la recórrec. La ciutat

per a mi ja no té cap sorpresa, aleshores he decidit viure cinc dies al camp i dos a la ciutat.

—¿Està trencant el format de novel·la negra que vostè s'havia fabricat?

—No, és que ara m'ho demanava el cos. Com ara em demana fer una altra novel·la d'humor que ja tinc al cap.

—Explique-me-la, per favor.

—Un poble fronterer entre Catalunya i el País Valencià. La frontera passa pel mig. El seu nom era El Pinar, però en posar-li la frontera passa a ser El Pinar de Baix i El Pinar de Dalt. I tots els conflictes entre Catalunya i el País Valencià s'hi viuen d'una manera epicèntrica. El Pinar de Dalt té dos mil habitants, perquè els catalans estan obligats a tenir un mínim de tres fills per matrimoni, i el Pinar de Baix, mil només. Aquesta idea em servirà per a fer una sàtira sobre les autonomies —no a la manera de Vizcaïno Casas, evidentment—. La pense començar d'ací un parell de mesos i estar un parell d'anys escrivint tranquil·lament, però igual resulta que durant aquest exercici se m'apareix una altra idea i bandege aquesta. ¿Per què? Perquè en aquest hipotètic moment la víscera em funciona per una altra banda.

—El seu mètode de treball també és inductiu.

—La primera cosa que tinc sempre és el títol. El de la novel·la pròxima és *Un dia particularment autòndmic*, encara que potser després el canvie. El procés és aquest: idea, títol, argument. I si ets un xic curiós i polít —jo no ho sóc—, a partir d'ací fas fitxetes i guió. Jo no ho faig; vaig escrivint, com els escriptors de raça, perquè a vegades, després d'haver fet el guió i les fitxetes, no t'ix la novel·la. És un consell gratuït que done als novells que comencen.

—¿Quin és el llibre de la seua producció que més ha venut?

—El que més, *No emprenyeu el comissari*, que, per cert, l'editor Eliseu Climent s'ha fet una casa a Aín a tot luxe i ha canviat el cotxe gràcies a això. Vaig col·locant-los a tots. El llibre encara es ven molt bé, i deu estar pels cent deu mil exemplars, pam dalt pam baix.

—¿És cert que L'any de l'embotit serà presentat pel president de la Generalitat valenciana?

—Exacte. Serà el 3 de febrer, en l'Hotel Astoria, on fa hores extres el *compañero* Ponce i espere que ens atenga com ens mereixem.

—¿Com és que presenta el llibre Joan Lerma? ¿És vostè del PSPV-PSOE?

—No, en absolut. Li diré més: no he votat mai cap partit estatalista, per principis. En tinc pocs, però els pocs que tinc em funcionen. Normalment, si no fa massa calor, vaig a votar. La causa de la presentació li l'explicaré en exclusiva.

—*És una gran deferència. Deixe les Coronitas al meu càrrec.*

—Tots els anys Miguel Mazón, secretari general d'Hisenda, que és de Terol, porta un pernil i ens el mengem entre sis o set càrrecs del partit —que ja eren amics abans de ser càrrecs— i cinc o sis periodistes en la seu del PSPV-PSOE.

Aleshores, allí en la taula on sacrificaren Ciprià Ciscar i els Blasco, tallem el pernil. Per cert, enguany ja no tenien Pablo Iglesias allí penjat. Ara tenen quadros moderns d'aquests que no s'entenen. D'aquests de l'IVAM. Total, que enguany va venir Lerma i en la seua presència Chuso Civera, periodista de *Levante-EMV*, em preguntà quan eixia el llibre i li ho vaig dir. Lerma es va interessar i algú del seu *staff* va dir: ¡que la presente el president! I jo vaig dir que no sabia si m'interessava, perquè tinc una clientela mig *abertzale*. I després de pensar-m'ho durant vint segons, amb la boca plena de pernil, vaig dir que sí.

Jo esperava que el president, en llegir-se-la, diria que anava molt ocupat i no tenia temps per a fer la presentació, però no. Ho ha confirmat. I bé, per mi encantat de refer-li la imatge al president. No tinc cap problema que gràcies a mi torne a tenir la majoria absoluta. Preferesc que governe ell que el PP.

—*¿Vostè és a Lerma allò que Baltasar Porcel és a Pujol?*

—Això m'ho va vaticinar Ramon Barnils, però jo no tinc vocació política ni ganes de ser amic de rei. Ara: si Ramon Barnils em va dir que em convenia, em convé.

—*Certament.*

—Barnils és molt llest.

—*Vostè també.*

Miquel Alberola